

تاشينك
روزنامه
مأموریان

TACHINK
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐԱԹԻՒՆ

	ՏՐԳ.	ՂԵՑ.	ԵՌ.
ԻԶՄԻՐ	80	407.20	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԼԱՌ	80	407.20	
ԱՐՏԱՍԱՀԱՆ	25	13 30 r.	

Նամակներ պէտք է ուղղել՝ Խմբագր. «Դաշինկ»
Մամուլական Տպարան — Իզմիր
Rédaction du journal Arménien «TACHINK»
Imp. Mamourian — Smyrne

Ձի հրատարակումը ձեռագրերի և ձեռագրերի

10 ՓԱՐԱ

ՀԱՅՐ ԳԱՐՈՒՆ ԶՈՒՆԻ ԵՂԵՐ

Ժամանակն մը է վեր ուշադրութիւնս
զրաւած էր սա պարագան որ մեր գրա-
կան ու լրագրական հրատարակին վրայ,
երգերու, բանաստեղծութիւններու, քն-
նադատականներու, առաջնորդներու ու
նշխարի քարոզներու մէջ, տարապայման
ու լրդովիչ կերպով աւելնալու վրայ են
ողբական, ջլատիչ, յուսալուրդ վրդեր,
որոնց ա' միտ կրկնուող ու տախիկ գար-
ձած արտայայտութիւնները եղան սա տե-
սակ խօսքեր. խոշորած Հայ ժողովուրդը,
արեւմտեան ազգը, մարտիրոս Հայաս-
տանցի, տառապալի մեր համայնքը, ջախ-
ջախուած, չարագրուած, նահատակ, լը-
կուած, հուզւորք Հայութիւնը, և զե'ն
չեմ գիտեր ինչեր, միեւնոյն դազող կամին
վրայ ձեւակերպուած ու յաւերճակեր-
ւած:

Պատրիարքարանի խառնախօսութեան
թեան վրայ պիտի խօսին, և ա'ն հէ'ք
քամախառն Հայ ազգին վրայ կ'ողբան,
Ազգային ժողովներու ամբարշտութիւնը
պիտի մտրակեն, ու յաւանաւոր ժողովուրդին վը-
րայ արցունքներ կը թափեն: Կառավա-
րութեան կողմնակալութեան զէմ պիտի
ծառանան, և մարտիրոսացած Հայու-
թիւնը մատենեն կը վախճեն: Առաջ-
նորդներու ասպիւղարութեան կամ ա'ն-
տարբերութեան զխմակը վար առնել կ'ու-
զեն, և որբացած, նահատակ հասարա-
կութեան կողմնակալներ կը ծածկեն:

Եւ կը մտնան այն յաւերճական ճը-
մարտութիւնը թէ ամէն հասարակութիւն
իր հիմնարկութիւններուն ու հաստատու-
թիւններուն արժանի է: Կը մտնան որ
այդ բոլորը, ասիւլախով, լացաւկոծով ու
բանաստեղծական վայելանքով չեն սըր-
բազրուիր, չեն բարեփոխուիր, չեն վե-
րակենդնիր:

Բայ թէ սկիզբները ուշադրութիւնս գը-
րաւեց այդ պարագան, բայց տեսնալով
որ փոխանակ պակսելու ու մարելու, այդ
տարբերակ ու մարելու բերող ծայրերը,
հետզհետէ աւելի բազմանալու, իրարու
նայելով աւելի խղիւ առնելու, տակաւ զե-
նամանք մը դառնալու վրայ են, ա'լ չիղե-
րուս դպաւ:

Ա'լ հերքէք է:
Փոխանակ ժողովուրդին ցաւերուն ու
արեւն-արցունքին չորջրը բանաստեղծու-
թիւններ հիւսելու, անոնցմով ամբողջ ե-
ղերամայրական գրականութիւն մը բըր-
գացնելու և տխուր այդ խաղով թրծուած,
զայն իբր երկրորդ բնութիւն հագնելու,
կ'աղաչեմ, եթէ իսկապէս մտահոգուած էք
այդ ժողովուրդին բարօրութիւնովը, վե-
րակենդնութիւնը ու յառաջդիմութեամբը,
կ'աղաչեմ, ըսէք, գրեցէք թէ ինչ ընել
պէտք է, և ըրէք ինչ որ պէտք է, այդ
արեւնը, այդ արցունքը, այդ ցաւը, այդ
մարտիրոսութիւնը դադրեցնելու և Հայ
ժողովուրդը, մարդկային գէթ տարրական
իրաւունքներու գիտակից ու տէր ընելու
համար:

Հայը գարուն չունի եղեր անցեալին
մէջ, Լաւ. հասկցանք. մի պարծենաք ա-
տով, ջանացէք որ ներկային ու ապագա-
յին մէջ թէ' գարուն ունենայ ան և ինչ
ամառ:

Ա'լ դադրէք լալիսն... արեւուն հա-
սարակութիւն մը ըլլալն: Ապրելու իրա-
ւունքը ունենող ազգերուն մէջ տղաքն
իսկ լալու իրաւունքը չունին այլ ևս այս
դարուս: Յառաջդիմելու ընդունակ ազ-
գերուն մէջ, ինչեւն իսկ, հզոր չունէ մը
առնաւորութեամբ, խղիւս են բոնի իրենց ի-

րաւունքներուն տիրանալու համար: Եւ
մենք, ինչեւն իսկ, ծալած, լացի գրակա-
նութիւնով մը կ'արբենանք:

Ա'լ հերքէք է:
Այս տարին, Պոստահայ գրական թեր-
թեան մէկուն «Կաղանկ» թիւին մէջ,
գրութիւն մը կար «Հայուն Կաղանկը»
վերնագրով, Գրական գեղեցկութիւնը սի-
րահար բարեկամ մը յանձնարարեց ինչ
կարգով դայն. գրական չքեղ կտոր մը
արդէն չի պիտի վրիպէր աչքէս: Նոյն օրը,
ուրիշ բարեկամ մը, որ թուեղ աղբայնա-
կան է, նոյն յանձնարարութիւնն ըրաւ
ինծի, բոլորովին տարբեր տեսակէտով մը,
հայկական ոգին, ազգասիրական յուզումի
վե՛հ չունէ մը կայ եղեր անոր մէջ, և իր
բունն ազգայնական իշխելը գոհացում
դտեր էին անոր մէջ: Բայց, ընդհանրա-
կը, երբ ևս նոյն իրիկունը ձեռքս առի
այդ համարաւոր գրութիւնը, չիղերս ա-
մենազէջ տեսակէն գրգուռեցան: Հեղինա-
կը, ազնուահոգի եկեղեցական մը, բարե-
կամս է և ամէն համակրութիւն ունիմ ի
րեն համար. գրութիւնն ալ թերեւս գրա-
կան չնորէ՛ գուրկ չէր, բայց հայատակ
բունն ջանքերուս, քանի անգամ ասայ
դայն կարդալու, անոնց կարենալ վեր-
ջացնելու:

Երեւակայեցէք ահաւոր ջարդի մը չեմ
գիտեր քանիներով տագնապութիւնը. հըր-
դեհ, դաշտ, սպանդ, բռնաբարութեամբ, լը-
կուած, թալան, աւեր, կործանում, սա-
րովքն հանդերձ, զորս Հայը, գոհազան
ձեւերու տակ, մեռած մարտիրոսներու,
հափափուած աղջիկներու, պղծուած եկե-
ղեցիներու, քանդուած օճախներու, ա-
ւերակ գեղերու ձեւին տակ Աստուծոյ
կողմնակալութիւնը կուտայ եղեր: Եւ ա'տ
աղէկ, յետոյ, Տէ'ր Աստուած, ինչ տղայական
միտք, ինչ միամիտ ներք: Ատով ինչ ը-
սել կ'ուզուի: Զեմ հասկնար, Հիմա ալ
գիտուած պատահաւորութեամբ պիտի բը-
նենք: Պիտի ուղէնք որ ան երկինքը
պատուէր ու վար իշխար իր երկնային բա-
նակներովը, կարգ, կանոն, արդարու-
թիւն, պատիւ հաստատէր հայաբնակ վա-
րերուն մէջ: Բայց նոյն իսկ կրօնական
վարդապետութիւնն գիտենք որ, Աստ-
ուած անգամ մը աշխարհքը ստեղծելէն
վերջը, ու-միջամտութեան սկզբունքը որ-
գեղեր ու հեռայն, գացեր է, իր արա-
րածներուն կանխաւ չնորհելով ինչիք,
միտք, բազուկ և սիրտ: Ալ ինչ ընէ:

Փիւղաղբի մէջ կ'ընէր հետ արտ կ'եր-
թայ աշխատելու: Բիւրտերը կուգան
մարդը կ'ապանեն և կ'են կը բռնաբարեն:
Բեւեռք չիկայ: Բայց երբ մարդը կը փախ-
չի և կ'են կ'առնանդին, ինչ ընելու է:
Փախչող այլ մարդը կուգայ գիւղ և ա-
ռաջնորդին միջոցաւ հեռագիր կուտայ
Պատրիարքարան և կ'են կ'ուղէ: Պատ-
րիարքարանը ինչ ընէ, Աստուծոյ հեռա-
գիր ընէ: Եւ շատ թաղերի մը կ'ընայ
տալ, բայց կ'են կը մնայ միշտ հոն ուր
որ էր: Ա'լ խորեք տես:

Իսկ ջարդէն առաջ, ջարդին ժամա-
նակ, ջարդէն վերջ ինչ ընելու է: Զար-
դէն առաջ իրար ուտենք, ջարդի ժամա-
նակ ծակ ծակ փախչինք և ջարդէն յի-
տոյ արցունքի կ'առաջ գրականութիւն մը
Աստուծոյ կողմնակալութեամբ: Ա'յո է:

Ոչ:
Խաղաղ ժամանակներ, փոխանակ տը-
տնջալու կամ գղութելու, աշխատինք
գիրար լուսաւորելու, չէ թէ ժողովի կամ
Հէրովի դպրոցի վերջի գալիք վարդապե-

տութիւններով, այլ այսօրուան մարդկա-
յին տարրական իրաւունքներու և մա-
նաւանդ պարտականութիւններու մասին.
մարդկային ընդհանուր ու հեռաւոր եղ-
բայրութիւնն առաջ, ջանաք ազգակից-
ներու մէջ եղբայրութիւն ու միութիւն
յառաջացնել:

Դժուարին ու ճգնաժամային պահերու
մէջ, գիտնաք ինչեւն պարտականութիւնն
ու պատուաւոր մարդ նախամեծար հա-
մարի վախճանէն ու անպատուութիւնէն
ու պղծութիւնէն:

Իսկ համատարած աւերներէ ու կո-
տորածներէ վերջը, եթէ չենք կրնար առ-
նալու վերականգնումի նուիրուիլ, փո-
խանակ պատաւի պէս լալու, կանչելու,
Աստուծոյ քննադատ խօսքեր ըսելու, զէթ
զիտանք... ստիկարար լուի:

Փոխանակ Աստուծոյ, ջախջախուած
գանկեր, փրցուած բաղնիքներ ու լրկուած
օրորդներ նուիրելու, որոնց պէտք չու-
նի ան, և անոր հետ խօսակցութեան բը-
նուելու ու ժամանակ կորսնցնելու, լաւ
է Հայերու հետ խօսակցի միայն և հաս-
կըցնել անոնց ամէն մէկին թէ Հայը կա-
րող է ունենալ և' գարուն և' ամառ, և'
ծաղիկ և' պտուղ և' ջերմութիւն: Միայն
թէ պէտք է առնալ կամենալ ու աշ-
խատիլ, փոխանակ դառնաբար լալու ու
թղկալու:

Ատով ըսել չեմ ուզեր անշուշտ թէ մէկ
ծայրագիծներէն միւսին սիւսք է անց-
նիլ, ինչպէս սովորաբար կը պատահի մեր
մէջ: Անպատարաւոր ու անկապակից մեր
յեղափոխութեան չընթին, ծնան ու սը-
նանայան մէկ աւերի կեղծ հերոսներ ու
ողորմելի բոլորիքներ, որոնք միշտ
բուրուսըրը երգեր, ծառեր, առաջնոր-
դներ ու շարժաւոր ունին Պարս-
կաստանը, Ռուսիան և Ռուսիան ու
նոյն իսկ չեմ չափադանցեր եթէ ըսեմ
համայն աշխարհը բարեկարգելու յաւակ-
նութիւններով ունեցած, որոնց դժբախ-
տարար կայ միշտ ծանաղամիտ ոչխար-
ներու հետ մը որ յետնայայն (') կը ծափա-
հարէ: Սըղար ըլլալու համար պէտք է ը-
սել թէ մեր ժողովուրդին ցաւերուն գէթ
դայրագիծներէն մէկ մասին ալ ազգերը
պէտք է առնու մէջը փնտռել: Ամէն ող-
ջամիտ մարդ զիւրու կրնայ հուսնալ թէ
առնական վերականգնումի աշխատանքը
և պատուաւոր ինչեւն պարտականութիւնը
«Հիմա ուժ ունինք», կոտ կ'առնենք»ներու
մէջ չեն կայանար բնու:

Ուրեմն ոչ յանձնապատաս չառնա-
խօսութիւններով արհաւիրքներ հրաւիրենք
վրանիս, ոչ ալ վերջէն ամէն ունեցածնիս
վրայ տուլով, աւերակներու վրայ վայող
բուրուս անախորժ գերը ստանձնենք:

Բայց պէտք է տարածել այս համոզու-
մը և չենել այն մտայնութիւնը:

Փրկութիւնը ասոր մէջն է, ո'վ փը-
կիչներ:

«Հոսանք» Զինութեամբ ԱՄՆ

ՀԱՅՆԵՐԻՆ ՄԵՋ

Ինչ տարբերակ զարձանագրեր են
որ տեղի կ'ունենան Բա'կալթի գերեզ-
մանատան ոսկորոտիքներու փոխադրու-
թեան առթիւ:

Իշխաններէ եկած հրաժաններ՝ որոնք
կ'առաջարկեն հայաւակ կ'մեկնուին, յետոյ
անգաղտնապահութեան հետեւեքով կը
հարկադրուին ճգրկալ իրողութիւնը պար-
գել:

Ուշադրութեամբ դիտեցէք, զիւրա-
գիտութեան պակասն է ամեն կողմ տը-
ղը, կաթողիկոսական Տեղակալը իր զիւ-
րա-

նադրական տնտեսութեան փալլուն ապա-
ցոյցը կուտայ մերմեղով ոսկորոտիքներու
փոխադրութիւնը, մինչդեռ եթէ քիչիկ
խելք ունենար պիտի կրնար կուսակալ խընդ-
րին փալլուն հանգամանքը և Լեյվաճնայ
մէջ եկեղեցական ժողով մը գումարելով
զրկէր Պօլիս այդ արտոնութիւնը:

Պատրիարքարանի կողմէ դարձեալ ան-
քաղաքագիտութիւն, մինչդեռ կրնային՝
ընաւ երեւան չանել հասած հեռագիրը և
խառն ժողովով կամ եկեղեցական համա-
գումարով մը, արձակել վճիռը և գոցել
խնդիրը:

Կաթողիկոսական հրամանին անհրա-
ժեպութեան առջեւ, երբ կաթողիկոս չլայ,
չէ' որ քանի մը եպիսկոպոս հաւաքուելով
կրնան վարդապետ մը եպիսկոպոս ձեռ-
նադրել, այս հիման վրայ, կարծեմ շատ
զժուար չէր լուսնը նաև ոսկորոտիքներու
խնդիրը:

Բայց այս ամենն փոխանակ նախապէս
մտածելու և լուի մնիկ գործադրելու միշտ
մեծապատեհող ժամուն կ'իտրին մեր
պաշտօնական մարմինները:

Կարծեմ անհրաժեշտ ըլլալ միշտ ամեն
խնդիրի մէջ նախ խաղաղապալով օտար-
ներու առջեւ և ապա դարձանը փնտ-
ռել...:

ԵՍ

ՊԵՍԵՆՈՑ

Այդ օրն ալ կարծեմ մին էր այն բա-
ցառիկ օրերէն, որ ինչպէս կ'ըսեն քառա-
սուն ամսուան չորեքշաբթի միեւնոյն օր-
ուան հանդիպած էր. և յոգնած ու պար-
տաւած միտքս դրած էի գոնէ կէս ժամ
բաթիւսը մը երթալ ու գաւաթ մը գա-
րեջուրով և կամ մէկ-երկու անուշեղէնով
խոնջէնքս թնթեցնել. արդէն շատ քիչ
դադարս չի լրացնելու ու երկար ժամա-
նակ չի կորսնցնելու փութկոտութեամբ
հայցեալ քայլերով կ'անցնէի Պրանկայ
Թաղի ծուռ ու մուռ, նեղ քայց չէն ու
չիք պողոտայէն. Տօթթ'օր, Տօթթ'օր, պո-
ռացող ձայն մը զիս կը կանչէր. ետեւ
դարձայ և տեսայ որ բարեկամ մըն էր
մտերիմ և սիրուն. «Շանըմ ինչ ես ըրեր
դուն Հիւանդանոցը, այդ խեղճերուն ծը-
խախտող ինչու կտրեր ես, անգող իզ
միջին քեզի զէմ բարկացած և Պօլիս ե-
կած այս նորելուկ Տօթթ'օր-թիւնը ինք իր
գլխուն ք'առնած տնօրինութիւններ կ'ընէի
գաղափարով լեցուած է». զիմացիլը հա-
մոզելու իր արտակարգ կարողութեանը
վրայ վստահ և գործնական մարդու մը
կտրուկ որոշումով պատուիրեց որ նախորդ
վիճակը առանց փոխութիւնը չարտադրելու
և երէք չի զպչիլ խեղճ դատապարտա-
ներու ծխախոտի քանակին:

Բարեկամս, որ ազգականս ալ էր մի-
անգամայն, գրպանէն հանեց մէկ երկու
նամակ որոնց մէջ, ըսաւ, այս 'առին դե-
տողութիւններ ալ կան չուզեցի այդ նա-
մակներուն նայիլ, քանի որ անոնց մէջ
արժանապատուութեան ապագայ բաժնի
ալ կրնային սպրդած ըլլալ, միայն լուի
թէ' շատ երկար պիտի ըլլայ հիմա իրեն
բացատրել սիկառին վնասները մարդկա-
յին առողջութեան ընդհանուր կազմուած-
քին վրայ և խոտաւայ իրեն իր այդ
կապածը փառաւոր հանրութեան ծխա-
խոտի վնասներուն մանրամասնութիւնը
պարունակող առողջապահական յօդուած
մը տալով, միեւնոյն ատեն աղաղակելով
զինքը թէ հակառակ իմ փափաքիս այդ
ծխամոլ ծերերուն սահմանուած ծխախո-
տի քանակէն շատ անշուշտ զեղջ մը ըրած
էի և ան ալ աւելի ընդհանուր հաւատա-

րութեան օրէնքը յարգելով շատ խմոր
ներուն ատամ քանակը չի՛ խմորներու
քանակին հաւասարեցնելով :

Երեք ամսուան պաշտօնավարութեան
մէջ Հոգաբարձութեան տւած հրահանգնե-
րէն դուրս առաջին անգամն էր որ այսքան
սպառած հանրային գիտություններուն
ծայրը կը լսեմ բարեբաղդաբար առողջա-
պահութեան վերաբերող կարեւոր խնդրոյ
մը համար մանուկնոց :

Միաստեղծ վրայ պիտի գրեմ, չէ՛, բայց
քանի՞ հոգի սրղեօք պիտի հետեւի ըստ-
ներուս կամ հաւաքածներուս ու աստիճ-
ետք ո՛վ սրղեօք սանկ յանդուգն մէտքով
մը անխնայաբար պատուհանէն դուրս պիտի
նետէ իր սիկառէթներուն փաթէթը յաւէտ
անկէ հրամարկու հաստատ մտադրու-
թեամբ Օն ուրիմն, ... ինք, բայց ձեռն
պիտի խնդրեմ որ նախ հանիք ինչի ընկե-
րակցել սա մտախայ գիւղէն Այն աղային
ծիտախոր տունկերը չիմ չիտուկ կեցած,
միշտ խորտա ու հպարտ Անգլիական
գինեօրներու մեծամասնութեամբ և անոնց
պէս ալ մէկ գծի վրայ և միեւնոյն ուղղու-
թեամբ շարուած : Կը կարծէ՞ք որ ասանկ
նախադրանքով լլնան իրենց անարգ տիրա-
պետութիւնը մէկ ու կէս միլիարդ գող
անցնող երկրագունդի ընտելութեան կէ-
սէն աւելին վրայ : Դա միլի միլիարդներ
կարողացողներ կարելի է հաւատան ա-
սոր :

Մտնենաք անոնցմէ մէկուն քով, ինչ
սիրուն են սա ծայրի ճերմակ և վարդա-
գոյն ծաղիկները, նոյն սա տակն ալ հատ
մը չորցրած ծաղիկն ընկեր և չոր գունդ մը
ձգելով տեղը շատ մը սեղմեր որ մէջի
սեակ և շատ նուրբ հարկաւոր սե սեր
մերը գետնին չի թափին, ծաղիկն հաւոր
բան մը չարմէր բայց եթէ սանկ քիչ մը
ծոնելու ըլլամ ճիշդ ճիշդ լամբակիս պիտի
հանդիպի, ըսել է հողիւ մէկ մեթրէն քիչ
մը աւելի իւրաքանչիւրն ունին, աստիճ-
ակեք չէ խորունկ պէտք է գիտնալ որ
մինչև երկու մեթր բարձրութեան հասնող
ծիտախոր տունկերը անսովոր բաներ չեն
խելացի ծառայակներուն համար :

Յողուն ալ բաւական հաստ է և հաս-
տատուն, իսկ սա տեղերները օրոնք միակ
գործածելի մասն են ծիտախորները կը
տեսնան թէ բաւական իս չոր են թանձր
և մաքուր, բայց այս ալ այնքան մեծ չըս-
ուիր, քանի որ, աղէկ ծիտախորները մի-
ջն 60-70 սանթիմետր երկայնութիւն կը
նան ունենալ :

Ինչու կը յօրանէք :
Կարծեմ քանալ կուզէք, չէ՛, հեռա-
նանք ուրիմն աստիճ, որովհետեւ մոռցալ թէ
թարմ ծիտախորները միշտ քնարեր հոտ
մը կը բուրեն, թէն անկիա տարբեր է
չոր ծիտախորէն հոտին : Ահա այս տուն-
կին գիտական անունն է Նիքոսիոնա թա-
պաքով, դաշտնաձև կամ հաւկթաձև ա-
ռանց կոթի եղբայրները զէպի ներս դար
ձած տեղերներով, ինչ խրթին ալ անուն
ներ ունեցող տեսակներ կան, տես սա
Նիքոսիոնա սիւնթիքա անունը ունեցող
տեսակը, որուն զիտաւոր յատկութիւնն
է տեղերներուն կոթ ունենալը, կայ նաեւ
Tabac de Virginie պատրաստ : Թեան հա-
մար Թապաք սիւնթի ըստուքը, նոյնպէս
Պարսկականը, ուրիշ կը պատրաստուի
Շիրազի ծիտախորը, Բաթերբանը Մի-
սուրիի տեսակին համար և ծած տեսա-

կը Նիքոսիոնա ունեցող օրոնցով Բու-
դալի մէջ կը պատրաստեն համալիք ըն-
տիր սիկառէթը, այս ամէն տեսակներուն
ալ միշտ վարի տեղերները աւելի յարգի և
ուժով են և հեղեղեալ զէպի վեր երկնով
արժէքն ու ազդեցութիւնը կը կրօնեցնեն :
(Շար.) 80 Ք. Ք. Ճիշդ վիճակն

ԹԵՄԱԿԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Իօտէմիշն կ'զրեն մեզ, —
Փետր. 16ին հինգշաբթի զիշեր տեղէս
3 ժամ հետո Ատակիտի գիւղը գտնուող
ժանտարմա Մանուկի Գալուստ Ենկէն-
եան 21 տարեկան երիտասարդը, իր 4
ժանտարմա ընկերներով առաջին անգամ
պարտէզի մը մէջ օդի կ'լսմեն, անկէ ել-
նելով կ'երթան գինեւուն մը և ապա ու-
րիշ մը :

Չորս ժանտարմաները Հասան Չալուշ,
ժանտարմա Նազմի, Գիւրտ Անմիտ ու
Գալուստ գիւղով վիճակի մէջ, բայց Գա-
լուստ վերջին ծայր հասած և ինքզինք
կորսնցուցած :

Երբ Գալուստ ինքզինքին կուգայ և
կ'արթնայ, սոսկալի ցուերու մէջ, կ'տես-
նէ իր անկողինն չուրջ սափրիչ Թէֆիք,
Հոճա մը, և Հասան չալուշ, իսկ անկո-
ղինն արեւն լուայ վիճակի մէջ, երբ Գա-
լուստ ցուերուն անհանգստութիւնն կը
հարցնէ իր քով կեցողներուն թէ ի՞նչ է ե-
ղածը : Չալուշը կ'պատասխանէ թէ թե-
լաւութիւն կատարուած է և պէտք է
խլամ ըլլայ, ինչպէս քանի մը օր առաջ
առաջարկած էր :

Սափրիչ Թէֆիք որ իր փառսութիւնը
կատարած է զեղերը իր իսկ ձեռքով կա-
պած է, նամանակաւ թիւրապութիւնը չու-
տով կատարելու համար ինչեալ Գալուստի
մէջքի գոտիները կտոր կտոր ըրած են :

Այս լուրին վրայ տեղւոյս քահանան
գիշերով կառավարութեան մօտ գնաց և
կառավարիչի փոխանորդ ժանտարմաի դո-
մանտանին բացատրեց խնդիրը : Գոման-
տանը հայ միսթարին ուսիկան ձիաւոր մը
տուով յիշեալ գիւղէն բերել տուաւ Գա-
լուստը : Շարաթ օր կրկին զիմուս եղաւ
որպէսզի Գալուստը հայոց քահանային
յանձնուի :

Միւս կողմէ կ'լսենք թէ Գալուստը
Իզմիր պիտի զրկուի բժշկուելու համար :
Հասան չալուշ բանտարկուած է, բայց
թիւրապող և Հոճան ազատ են :

Այս զէպը տեղեկագրուած է Իզմիրի
հայոց Առաջնորդարան ի պարտ ու պատ-
շած տնօրինութիւնն :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՅՈՒՐԱԶ

Կ. ՊՈԼԻՍ

Երուսաղէմի վանքին պատկանող և Ե-
տիգուէի դուրսը գտնուած ազարակին
ծախսէ հանուելու լուրը հետզհետէ հաս-
տատութիւն կը գտնէ : Կրօնի թէ էլ զա-
փը աճուրդի հանած է այդ Երուսաղէմա-
պատկան կալուածները տէօնիւմ 60 ոսկի
և ազգը այս օր տո՛ւտ 120,000 ոսկիի
կորուստի մը պիտի ենթարկուի : Այս առ-
թիւ դատական և էվզաֆի նախարարու-

թեան զիմունքներ պիտի ըլլան ազգին
կողմէ :

— Ասկէ առաջ մայրաքաղաքի հայա-
թիւրիւնուն մէջ երեքսմ այն լուրը թէ
կաթողիկոսական Տեղակալէն արդէն հե-
ռագիր եկած է Բանկաթիի գերեզմանա-
տան ծածօթ խնդրոյն աթիւն ոսկորներու
փոխադրութեան համար, անհիմն է և ընդ-
հակառակը պաշտօնապէս չի թողարկուիր
զեռ քանի որ կաթողիկոսը հաստատուած
և պաշտօնի ձեռնարկած չէ : Մտադրու-
թիւն կայ կրօն, մոռով գումարի և այս
մասին հարկ եղած տնօրինել :

— Թիֆլիսի «Կովկաս» լրագրին կը հա-
ղորդեն Բեղերապուրիէն որ իբր թէ Հայ
հասարակութեան ներկայացուցիչները հը-
րաւիրուած են խորհրդակցելու կաթողի-
կոսական ընտրութեան հարցին օրինաւո-
րութեան մասին : Լուր կը տրուի կովկա-
սահայ լրագրի մը թէ՛ վարսնցով Տաշկով
նոպատուոր եղբակացութեամբ տեղեկա-
գիր մը տուեր է Սուրենեանց Արք. ի ընտ-
րութիւնը հաստատուելու համար : Բայց հա-
կառակ ասոր նոյն կովկասահայ թերթը
ինքն ալ կը տեղեկանայ թէ Բեղերապուրի
մէջ կ'ենթադրուի որ խորհրդակցութիւն
մը պիտի կատարուի բնաբնութիւն կոնա-
նաւորութեան խնդրով զբաղուելու համար :

— Եփրեմ Խաչին Սարտար տիպոգր-
ւորներն է :

— Բաղուրի մէջ Ռուս ոստիկանութիւնը
երեւան հաներ է զէնքի և ուսմիք մեծ մը-
թերք մը Լեւոն Նապոլեոնի տանը մէջ,
ուրիշ գտնուեր են 200,000 փախուչաւ,
առքանակներ, 500 քափսիւ պայթող
սնդիկով, 180 զէնքի կազմածներ, 2
ուսմիք, ուսմիք պատրաստուելու բոլոր իրե-
զները : Այս առթիւ գործին մասնակից
7 հայեր ձերբակալուելով Բաղուրի կեղծ-
նական բանտը զրկուեր են :

— Առջի օրուան մայրաքաղաքի հա-
յաթի թերթ «Հովիտ»էն առնելով գրած
էին թէ ծածօթ երաժշտագէտ Կոստաս
վարդապետը զիմուս ըրած է կաթ. Տե-
ղակալին որպէս թէ կղերական ասպարէզը
թողելու մտքը : Կոստաս վրդ. — կը հերքէ
այս սուտ լուրը հետեւեալ կերպով : «Ամե-
նապատիւ Տէր Տեղակալէն խնդրել եմ
կարճել իմ միաբանական ուժերը, ուրիշ
ոչինչ, որ վնաս Պօլիս հաստատուեցայ,
ուստի միաբանական ուժիկ ստանալն ա-
նիրաւի եմ դատել : Ես հզեւոր կուշուս
երբէք չեմ հրաժարուած և հրաժարելն ան-
գամ մտքէս չեմ անցուցած » :

— Աղբարխանի հայ ժողովուրդը սկսե-
ր է պատրաստութիւններ տեսնել տեսնու և
յաւերթացնելու համար Հայկական ինդի-
նապաշտ յղացող և անոր մասին անխոնջ
ջանքեր թափող Խաչալէ Օրիի մահուան
200 ամեակը տեսնու համար : Աստուա-
խանցիք նպատակ ունին Խաչալէ Օրիի
մահարձանը կանգնելու :

— Կառավարութեան Սիս հեռագիր մը
հասեր է, որով Սոյո մայրաքաղաքին սե-
վականութիւնը եղող 10,000 արտավար-
նոց ազարակին վանքապատկան ըլլալը կը
հաստատուի :

ՎՐԻՊԱԿ

Եկեղեցւոյ նորոգութեան առթիւ եղած
հանգստակութեան կիրակի օրուան ցան.
կին մէջ սխալմամբ եղած է Մ. Թուսեան
5 ոսկի, մինչդեռ պիտի ըլլայ Մ. Ռուսեան :

Թուայի մօտերը կը գտնուի. մեր պատ-
ուիրակը վերադարձած ըլլալու էր :

— Ճիշդ է, բայց կ'ըսուի թէ մեծ քա-
նակութեամբ ձիւն իջած է զաշտին մէջ և
կարելի է որ ձմարները խախտուած
ըլլան :

Երկարատեւ լուսնիւն մը տիրեց :
Դուքսը մօտայ ակնարկ մը կը սեւեռէր
ճարճատող կրակին վրայ :

— Պէ՛մպօ, ըսաւ յանկարծ, նայէ՛ ուս
վառուած փայտը, Բեղդաքաղաքի մը չի՞
նախիր անարկու աշտարակներով... Ա.
հաւաստիկ ատամնաւոր պարիսպներ, չար-
մուն կամուրջներ, ամրոյժ քառամուկ
սիւնակ բաներուն, և ասիկայ կը ներ-
կայացնէ անպարտելի քաղաք մը... Լաւ,
ամէն ինչ կ'իյնայ կը կործանէ... Այս ևս
միայն աւերակ դարձած քաղաք մը,
վրասական, վար ինչեւ պատեր կան...
Ինչ անցաւ դարձաւ, ինչ խորհրդաւոր
աշխատութիւն էր այն օր կերաւ փճա-
ցուց պահ մը առաջ վեր բարձրացող աշ-

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ա.Ռ.Ջի. օր մասնաւոր կառախուժող
Էօտէմիշ և Պալուստը քննական պատյոյի
ելաւ մեր կուսակալ ձէլալ Պէյ, Կուսա-
կալին կը փոխանորդէ Հաքիմը : Ապտիւլ-
Համիտ Բաֆ սի էֆէնտին :

Կոմ.Ա.Կ.Ա.Կ. նախագահութեան տակ
հինգ անգամներէ բաղկացեալ մասնա-
խումբ մը կազմուեցաւ, որ Բաղդաքալե-
տական Ժողովի երկու անգամներուն հետ
պիտի ուսումնասիրէ քաղաքին երկարա-
կան լուսավարութեան, սպանդանոցնե-
րու և ջուրերուն խնդրովը : Մասնա-
խումբին անդամներն են՝ Կալիա գաւթ
Բէֆիզ Պէյ, Թէֆիք փաշա, Էտէմ Պէյ,
Լաղալէֆ (Պանքալի տնօրէն), Փէրիքի
Լուքա, Անատուր պահապի տնօրէններն
և Միսաք էֆի. Մօրեքեան :

Ա.Ն.Յ.Ս. օր Նազիլիի չըջկայ Դեր-
Գալէֆի մօտ գիծէն դուրս ելաւ Այուր-
նէն եկող կառախուժող : Վնասուեցան 4
վանդակներ որոնցմէ երկուքին մէջ զինուոր-
ներ կային : Բարեբախտաբար մարդկային
վնասներ չի կան :

ՔԱՂԱՔԻՒՍ պատմական տեսնելու երեք
ամիս բանտարկութեան և վեցամիս պաշ-
տօնէ դադարման դատապարտեց Պուրնո-
վայի միւտիք Սիւրէյա Պէյը, որ ամ-
բաստանուած էր թէ մատ ունէր մարդուս,
պահի մը փախուստի գործին մէջ :

ՍՈՒՐԻՍՅԱՅ ժամանումներուն համար
տրուած բժշկական քննութիւնները վեր-
ցան :

ՓԱՐԻՉԱՐԱՅ Տօքթօր Բէֆիզ նշվ-
գատ Պէյ յայտնեց թէ ինքզինք թեկնածու
կը ներկայացնէ քաղաքին մէջ յառաջիկայ
երեսփոխանական ընտրութեանց առթիւ,
իբր ներկայացուցիչ Օսմանեան ընկերվա-
րական մարմնուի :

ՄՕՏԵՐՍ քաղաքս պիտի ժամանէ Ա-
թէնքի հազարական վարժարանի տնօրէն
Պ. Թէֆիք, որ պիտի պատրաստէ Խա-
տիյէ վարժարանին մէջ գտնուող հնա-
թեանց մէկ ցուցակը :

ՄԵՌՔԻՐ քաղաքի նորոգութեան հա-
մար 941 զրուի յանձնարարագիրը հա-
սաւ :

Ա.Ա.ՇԵՆԻՐԻ Հանրային Պարտուց պաշ-
տօնայ Մէհմետ էֆի. պաշտօնի բարձրաց-
մամբ Նազիլիի Հանրային Պարտուց պաշ-
տօնայ կարգուեցաւ :

Կ'ԻՄԱՆԱՔ Թէ Միլիթի վարժարանի
ներկայ տարւոյս չըջանաւարտներէն Ջիւհ-
տի պէյ յառաջիկային ամսաթիւօրակ ստա-
նալու պայմանով, առ այժմ կուսակալու-
թեան հետեակ պաշտօնայ կարգուե-
ցաւ :

Ա.Գ.Կ.Ա.Կ. ընկերութեան մը պատ-
կանող Արաքական ամենամեծ չղեկաւը՝
Յինչի նաւապիտին հրամանատարութեան
տակ Պօլսէն քաղաքին նաւահանգիստը
խարսխեց երկէ ժամը ճին՝ կէսօրէն առաջ :
Շօգեհաւը 10,000 թնօ տարողութիւն
ունի, ինչպէս նաեւ 313 նաւազներ, Այս
չղեկաւուր կը ճամբորդեն 561 զբոսաշըր-
ջիկներ՝ որոնց մեծ մասը Ամերիկացի են,
իսկ մնացեալք Անգլիացի և Գերմանացի :
Ասոնք ցամաք ելելով, պտտեցան քա-
ղաքին զանազան կողմերը, իսկ ասոնցմէ

տարակներուն խրոխտ ու վէս զօրու-
թիւնը : Ոչինչ բան մը բաւական ե-
ղաւ...

— Վանեցէ՛ք այդ, պատկերները, տէ՛ր
իշխան, ըսաւ Պէմպօ, որ և է քաղաք
չըստաւար ձեր իշխանութեան :

Դուքսը սարսաղաց :
— Ահ, ուրիմն դո՛ւն ալ տեսար այս
կրակին մէջ ամենէն զօրաւոր իշխանու-
թեանց յանկարծական վրեժգութի մը խոր-
հրդանշանը...

— Ո՛չ, տէ՛ր իշխան, այդ խորհրդանշա-
նան չի տեսայ, այլ ձեր մտածումին հե-
տեցայ, և կը վրդովիմ այնքան տխուր
տեսնելով ձեզ, մինչդեռ ամէն ինչ կը
ժպտի ձեզի :

Դուքսը ոտք ելաւ, յամր քայլերով
պատուհանի մը քով գնաց և նշան ըրաւ
Պէմպօի որ մօտենայ :

Պօսթալի վեր առաւ զիպակէ ծանր
վարագոյրը :

— Ինչ կը տեսնես, հարցուց ան :

“ԳԱՇԻՆՆ”Ի ԹԵՄԵՐՆԵ [158]

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

ՀԱՌԱՅԱՆՑ ԿԱՄՈՒՐԱԶ

ՊՄ.

ՆԱՄԱԿ ՄԸ ԱՌԻԹԵՆԵՆ

Վեհափառ, դքսական պալատին մէջ,
ոստիկոս յատուկ այն սենեակին մէջ զոր
նոյն թուականներուն մօտ՝ Թիցեան հիւ-
նալի րոմանկարներով ճիւղացուց, Պէմպօ
և Պօսթալի առանձին էին և ցած ձայնով
կը խօսակցէին :

Չսեռնային առուու մըն էր :
Բոցափայլ կրակ մը կը վառէր բարձր

87 հոգի մասնաւոր կառավարմամբ երկու
սուս գացին: Յիշեալ շրջանաւոր երկու կէ-
տորէ յետոյ, ժամը 4½-ին իգմբէրէն զեպի
Սուրբիոյ զանազան նաւահանգիստները
գնաց:

ՉՈՒՆՏԱՐԱՐԻ ԲՈՒՆԱՎԱՐՈՒՄԻ ԱՅՈՒՆՈՒՄԻ
Օժտան էֆ. 323 զրջ. ամսաթիւով հան-
գստեան կառուցեալ:

Ներքին գործոց նախարարութիւնը
ձանոյց որ վերադարձուն Այտրի հրկիզ-
եալներուն համար զինուորական վարչու-
թեան նշանակած այն վրաններն որոնց
գործածութեան պէտք չէ մնացած:

ՍՕՊՈՒՆԱՐԱՐԻ ԶԻՆՏԻՆ ԳԵՂԵՆ ՄՈՒՆԻՄ
Ֆաի և Ռադիկէլ տունէն, շատ առարկա-
ներ գողցող Գարա Մուսթաֆան ձերբա-
կալուցեալ:

ՄէլիՄէլի տասնորդի գրադրեա-
րէն կարապետ էֆ. 132 զրջ. ամսաթիւով
կով հանգստեան կոչուցեալ:

ՏէրիՅիլի մանուկներուն մէջ տիրող
ծաղկախտի տարածման առաջին անգ-
իւն համար, նախնական վարժարանները
15 օրուան համար դադուցան:

ՀԱՐԱՅԱՐԱՐԱՐԻ ԿԵՐԱՐԱՐՈՒՄԻ ԱՅՈՒՆՈՒՄԻ
Կուրի Այտրի հարցաքննիչ գաւառաւոր Էն-
վէր էֆէնտի, որ ալ և ալ ապօրինաւոր
գործեր կատարած է:

ՄԱՐԱՆԵՐԻ ԳՆԱՐԱՐՈՒՄԻ ԶԻՆՏԻՆ
մար 3000 զրոյզ գրկուցեալ Ուրա:

ՄԻԼԻՍԻՍԻՍԻ կը գրէ թէ Սալիկի մէջ
տանապահ մը պատուեր է այդ լրագրին
թերթերը: Նոյնպէս ՄէլիՄէլի մէջ կարգ
մը սպաներ սպաներ են՝ յիշեալ թերթին
չըրուած թղթակից խմբակէ կէպէտին՝ և
տէն Լուիս կանչուեալ համար:

ԹԻՐԻՍԻ մէջ նոր Բոմիդէի հետեւողն
ըը ըլլաւ մը պիտի հիմնեն:

ԳԱՍՏԱՐԱՐԻ ԲԱՆԱՐԱՐՈՒՄԻ ԿԵՐԱՐԱՐՈՒՄԻ
չող երկու բանտարկեալներ երկու ժամ
հետք կրեալով տանապահ շինէյի
միջոցաւ ձերբակալուելով՝ բանտարկուե-
ցան:

ԱՌԵԼՏՐԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

18 Փետր. 1912

ՅՈՐԵՆ

Այս շաբթուան մէջ ժամանած 15000

պարկ որու 8300 պարկը ծովու ճամբով:

Մահուած 8500 պարկ

Պատրաստ 128500

Դիւերը:—

Երկր 60—81, Մէլի 70—74, Ուշաք

60—87 փարայ օխան:

ԳԱՐԻ

Ժամանած 4000 պարկ որու 3200

պարկը Ուշաքի ապրանք:

Մահուած 1800 պարկ

Պատրաստ 5000

Դիւերը:—

Երկր 16½—17, Ուշաք 18½—18¾,

Պիկարէ 17½—18 զրջ. քիւլէն:

ԲԱՄՊԱԿ

Մէկ շաբթուան մէջ ժամանած 920

պարկ:

Դիւերը:—

Էքսթրիսիմա 365—367½, Էքսթրա

352½—360, Ամերիկեան 370 զրոյզ կեն-

դինարը:

ԿՏԱԽԱՏ

32 փարայ օխան:

ԲԱԿԱՅ

Անուանական 45—46 փարայ օխան:

ՍՈՒՍԱՄ

Դեղին տեսակներ 118—123 փրյ. օ.

խան:

ՍԻՍԵՌ

75—95 փարայ օխան:

ԼՈՒԲԻԱ

Անատիլ ապրանք 105—113 փարայ

օխան:

ՉԱՄԻՉ

Սուլթանիմ.— Մահուած 300 պարկ

61½—81½ զրջ. օխան:

Պատրաստ չուրջ 1500 պարկ:

Սուլթանիմ.— Գործ չկայ, անուա-

նական. Չուր 95—96, Կիւլէ 97—98 զրջ.

կենդինարը:

ԱՖԻՈՆ

Գործ չկայ:

ԵՐԵՍՈՒՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆՑ

Ա Ռ Թ Ի Ի

ԶԵՂՈՒՄՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ՊԱՏԻՎՆԵՐ

— — — — —

ՅՈՒՆԱՐԱՐԻ 62.— Այն իմամները, քա-
հանաններն ու Մընթարները որոնք Բաղա-
քապետութեան չեն տար քննիչ և ընտրա-
կան գործողութեանց Յանձնաժողովոյ
պահանջած տեղեկութիւնները, 2 մէծի-
տիքէն մինչև 10 մէծիտիքէ զրամական
տուգանք պիտի վճարեն:

ՅՈՒՆ. 63.— Անոնք մէ որոնք կեղծ ա-
նունով և կամ ըստ օրին ընտրուեալ իրա-
ւունքէն զրկուած ըլլալին ծածկելով կը
համարձակին իրենք զիրենք ընտրու-
թեանց տեսիլն մէջ կրկին անգամ արձա-
նագրել տալ, 1 Օսմ. ոսկիէն մինչև 10
ոսկի զրամական տուգանք կ'առնուի:

ՅՈՒՆ. 64.— Անոնք որ անձամբ երես-
փոխան ըլլալու, կամ ուրիշ մէկը երես-
փոխան ընել տալու նպատակով ընտրող-
ներուն սպանալիք կ'ընեն և կամ առ ի
քաջալերութիւն, ընտրողներուն դրամ և
իրեղէններ կուտան, անոնք որ զրամն ու
իրեղէններ կ'ընեն անոնք որ անձի
մը համար իրենց և կամ ուրիշ միջոցաւ
քուէ տալու կամ չի տալու համար թէ
պետական և թէ մասնաւոր պաշտօն մը
կը խոստանան ու կ'ընեն:

1½ տարի
պիտի բանտարկուին և կամ 10 Օսմ. ոս-
կիէն մինչև 50 ոսկի զրամական տուգանքի
պիտի ենթարկուին: Եթէ յանցագործը
պաշտօնեայ է, արտաքսուած պատիժով
պիտի դատապարտուի:

ՅՈՒՆ. 65.— Անոնք որ քուէտուփը և
ընտրութեան յատուկ պաշտօնական թուղ-
թերը կը յափշտակեն ու կը գողնան և
կամ կ'եղծանեն, 1—3 տարի պիտի բան-
տարկուին: Ասկէ զատ 10 Օսմ. ոսկիէն
մինչև 100 ոսկի զրամական տուգանքի
պիտի դատապարտուին: Այն արարքն ը-
րած պահուն եթէ յանցանքի արժանի ու-
րիշ մէկ արարքն ևս ի յայտ գայ, նաեւ
կայսեր, պատժական օրէնքի համաձայն
պիտի պատժուի:

ՅՈՒՆ. 66.— Անոնք որոնք կը յանգըզ-
նին գործիչ ներկայ պատժական հատուա-
ծին մէջ նշանակուած արարքներն, և նա-

տածէ և կ'աշխատի հասարակապետու-
թեան և թերեւ իտալիոյ ամէնէն զօրա-
ւոր, ամէնէն ազդեցիկ մարդը, Հոն վարը
նաւահանգստին բացերը սա խաբարած
նաւատորմի ձեր հրամաններուն կրօնա-
սէ. սա նաեւ կ'ընէ որոնք կը պատրաստուին
իրենց առաջատարները պարզելու, ձեր ա-
նունան փառքը պիտի տանին աշխարհի
չորս ծայրերը: Ահա՛ թէ ինչ կը տես-
նեմ, տէ՛ր իշխան:

— Եւ ես, ըսաւ Յոսփատի, ահա՛ թէ
ինչ կը տեսնեմ:
Եւ Պէմպիլ ըսելով որ զլուսը քիչ մը
առջին զարձնէ, մատովը ցոյց տուաւ ա-
նոր այն քարային մոսայզ գանգուածը որ
գլխական պալատը կը միացնէր բան-
տարուն:

— Հառաչանայ կամո՛ւրջը, մրմնջեց
Պէմպի տեղեկակիւ:
Դուք, մինչոյն զանգագողութեամբ,
և կուրի իր տեղը նստաւ կրակին մօտ:
— Ինչ անգամ այս պատուհանին մօտ

կայն զեռ չեն գործողութիւնը նպատա-
կը, յիշեալ պատիժներուն կէսին գործողու-
թութեամբ պիտի պատժուին:

ՅՈՒՆ. 67.— Անոնք որ դատարանի մը
կողմէ իրենց մասին արձակուած վճիռի
մը համեմատ նշանակեցած և սպա պա-
տիւն չի կրնալով վերականգնել, թէ և
ընտրական իրաւունքէն զրկուած են, սա-
կայն իրենց զրկանքին ընտրութեան թէ՛ առջի
և թէ՛ վերջի ընտրական տեսիլներուն մէջ՝
առանց իրաւունք ունենալու, արձանա-
գործուած ըլլալով քուէ կուտան, մէկ շա-
բաթէն մինչև մէկ ամիս քաղաքի բանտար-
կութիւն և 1—5 մէծիտիք զրամական տու-
գանք պիտի վճարեն:

ՅՈՒՆ. 68.— Առջի երկու հանգամանք-
ներով—որոնք ցոյց տուած են 66-րդ յօդ-
ուածին մէջ—իր անունը արձանագրելու տը-
նուած ըլլալով հանդերձ, արձանագրեալ
ուրիշ կեղծ ընտրողի մը անունով ով որ
ընտրական մասնախումբի մը քուէ տալու
ըլլայ, 6 ամիսէն մինչև 2 տարի պիտի
բանտարկուի, և 1—10 ոսկի զրամական
տուգանքով պիտի պատժուի:

ՅՈՒՆ. 69.— Անոնք որ մէկ անգամ
աւելի ընտրութեան համար կրկին արձա-
նագրութեան օգուտ կը քաղեն, 1 շաբա-
թէն մինչև 1 ամիս պիտի բանտարկուին:

ԶԵՂԱԳԻՐ

Կ. ՊՕԼԻՍ, 20 Փետր.— Երկու պա-
տրադիկներու միջև գոյացուելիք խա-
ղաղութեան խնդիրը աւելի կանոնաւոր
ձաւորու մէջ մտաւ:

ՆՈՅՆ.— Իտալական կառավարութիւ-
նը առաջարկեց ուղղակի բանակցել Օսմ.
կառավարութեան հետ՝ խաղաղութեան
մասին, չորս միլիոն ոսկի վնասուց հատու-
ցուած ընելու հիման վրայ, զոր պիտի փո-
թայ վճարելու:

ՆՈՅՆ.— Այս հիման հայեցակէտով ե-
ղած առաջարկներուն վրայ Նախարարաց
Խորհուրդը նիստ գումարեց այսօր և իր-
կարօրէն խորհրդակցեցաւ:

ՆՈՅՆ.— Նախարարաց Խորհուրդը վեր-
ջապէս որոշեց յետագիւր իր պատ. օխանը
մինչև Խորհրդարանի գումարումը. որուն
առջև պիտի ներկայացնէ այս խնդիրը՝
կարծիքը ստանալու համար:

ՍԻՆԻՍԻ.— Վարչապետը Փաղրաս ժա-
մանած պահուն, արտասովոր կերպով ըն-
դունուցեալ: Ժողովուրդը մեծ խանդա-
վառութեան մէջ էր և կը ծափահարէր
քաղաքական բանախօսութիւն ըրած մի-
ջոյն:

ՆՈՅՆ.— Փաղրասէն Թեսալիա ևս պի-
տի մեկնի Վէնիզէլոս, ուր փայլուն ընդու-
նելութիւն մը կը սպասուի:

ՆՈՅՆ.— Թուրք և Պոլսկար սահման
ներուն վրայ եղած ընդհարումները աւելի
ծանր են, նախապէս հաղորդուածներուն
նայելով:

ՆՈՅՆ.— Օսմանեան կառավարութիւնը
Ալպանիոյ մէջ մեծ քանակութեամբ ուղղու-
միներէնք գրաւեց, զորս զրկած էր Իտա-
լիան, ապստամբութեան զրգուելու նշուա-
տակով Ալպանացիները:

ՆՈՅՆ.— Աւստրիա Հոմքին հասած
տեղեկութեանց համաձայն, զինուորական

կուգամ, ըսաւ այն ատեն, որովհետեւ եր-
բեք չեմ տեսնիր այն ինչ որ դուս տեսնիր:
Իմ աչքերս միշտ և անդիմադրելիօրէն կ'ըն-
կան կ'ընան այն անիծեալ կամուրջին վը-
րայ ուրիշ այնքան զուքսեր ինձմէ առաջ
անցած են սարսափելի ոտնուտիւր ալ ձգել-
ով:

— Տէ՛ր իշխան...

— Եւ երբ անկարկ մը կը նետեմ արեւ-
գանաւոր Վենետիկի վրայ. իւրովի կ'ը-
սեմ թէ թերեւ զլուսինին վեր վերցնող
այս կոնտրապիւնները կ'անիծեն զիս, թեր-
եւ այս պահակ ուսիկները կու գան զիս
ձերբակալելու, թերեւ այս մեկնող նաւե-
րը կ'ընկնեն ի լուր աշխարհի կրկնելու թէ
Յոսփատի ընտրութեան հրահրողը ըն-
տրութեան ժամը մը կը ճշդէ Վենետիկը...
Բանտերը լցուած են, Պէմպի. և ցուց-
մունքներու արկը ամէն օր նորանոր գո-
հեր մատնանիշ կ'ընէ մեզի... գիշերները
ինձի այնպէս կու գայ թէ հեռաւոր հեծա-
ծանքներու ձայններ կը լսեմ:
— Բանդագուշա՛նք...

(Ճարտնակելի)

մեծ ուժեր կը համախիթէ Նովի Փաղարի
սահմաններուն մօտ:

ՆՈՅՆ.— Կրեալէն կը հեռագրեն թէ
ժողովուրդը հանդարտեցու և բարեկար-
գութիւնը վերահաստատուեցաւ կատարե-
լապէս:

Կ. ՊՕԼԻՍ.— Լոնտոնէ հասած հեռա-
գրիւնները կը հաղորդեն թէ հանգաճուի
գործաւորներու գործադուլը մեծ համե-
մատութիւններ առաւ ամբողջ Մեծն Բրի-
տանիոյ մէջ:

ՆՈՅՆ.— Երկէ առտունը գործադուլի
առթիւ շատ մը երկաթուղիոյ կառավարմ-
ութիւն և չորսուներ իրենց գնացքը դադու-
ցուցին: Եթէ գործադուլը քանի մը օրեր
ևս շարունակէ, բոլոր Անգլիոյ մէջ հա-
ղորդակցութիւնք պիտի դադուին:

ՆՈՅՆ.— Գործադուլին առթիւ վնաս-
ները շատ մեծ են 2 միլիոն 500 միլիոն
ոսկի կը հասնի:

ՆՈՅՆ.— Լոնտոնի «Թայմզ» թերթը
կրեալէ խնդրոյն և Տէրութեանց խորհրդ-
ղակցութեանց մասին գրելով յայտ կը յայտ-
նէ կողմն ըստ որոյման պիտի գրաւեն մի-
ջազգային զօրքերը եթէ երբէք կառավա-
րութիւնը լուրջ միջոցներ չառնէ բարե-
կարգութեան վերահաստատութեան հա-
մար:

ՆՈՅՆ.— Առտուն լուսերը կը հա-
ւաստեն թէ Տէրութեանց ի նպատակ խա-
ղաղութեան ըրած միջամտութիւնը ձա-
խաղեցաւ նորէն:

ՆՈՅՆ.— Սատուգեան Բոմիդէի կողմէ
պատուիրակութիւն մը Մեծ Վէնիզի-
ներկայանալով բողոքեց կառավարութեան
ապօրինաւոր միջամտութեանց համար,
ընտրական գործողութեանց, ինչպէս նաեւ
ազատ քաղաքացիներու ձերբակալման
առթիւ:

ՆՈՅՆ.— Հնդկամադիր Բոմիդէն իր
բողոքին միջոցաւ կառավարութեանէն ա-
պահովութիւններ կը խնդրէ իր անդամե-
րուն համար, որոնց դէմ սպանալիքներ
կ'ըլլան:

ՆՈՅՆ.— Երկէ Նախարար Կիստ մը
գումարելով խորհրդակցեցան զլուսաւորա-
բար պատերազմի և ի նպատակ խաղաղու-
թեան եղած առաջարկութեանց վրայ:

ՆՈՅՆ.— Նախարարաց Խորհուրդը կը
ոստնելով Տէրութեանց կողմէ ի նպատակ
խաղաղութեան ըլլալիք դիմումը, հիմակ-
ուանէ ձեռնարկեց պատասխան մը խոս-
քագրելու որուն մէջ, ինչպէս կ'ըսուի,
մերժուած են խաղաղ պայմանները անըն-
դունելի նկատելով Թուրքիոյ համար:

ՆՈՐ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՄՈԶԱՅԻԻ

Այս անգամ պայլազը ի մէջ արհեստա-
կան մարտիկներ չինութեան յատկացեալ
նոր գործարան մը բացած ըլլալով կը
պատրաստենք ամէն տեսակ անդուլի
քարեր, պատուհանի և դռներու սէօլէի
քարեր, միակտուր աղբիւրներ, լուսա-
րանի և ջրանի առջին տաշտեր, բազմ-
քի աւազաններ, սեղանի, կառնաքի և
լավանի վրայ դրուելիք քառակուսի կլոր
և հաւկիւղծ մարմար փլաթներ, պլաթ-
նի տակի մարմարի և սիւն թաղարներ,
սրահի յատուկ միակտուր պատուհան
զարդեր, չինու քարեր, չինութեան համար
թափու քարեր, քանդակաքարեր, չրջա-
նակներ, քառակուսի աղբիւրներ, քիւնկէր
և վերապէս քաղէ և մարմարի ու չինութե-
ան քաղէ անտարկաներ, տուած չափին
վրայ գեղեցիկ և տոկուն կերպով կը չին-
ւեն, Արգոյ Հասարակութիւնէն կը խաղաղու-
որ առիթէն օգտուելով, հաճին գիմել ի-
րենց ապարանքները ընելու համար, Բա-
րալէ Թուրքիոյ օթիլին տակը, 179 թիւ
մթերանոցը,
1—8 Ս. և Յ. ԽՈՒՊԵՆԻՍԻԱՆ և Ընկ.

— Գիտէք ժողովարարայ ինչքն պիտի
ըլլան. ինչ ինչ գեղեցիկ:

— Հա հա Պատերազմական պիւտե՛կին
մէջ, շատ յուսալի չէ սակայն:

— Զէ բարեկամս պատերազմականին
հետ գործ չունիմ:

— Հապա:

ԼՈՒՎՐԸ ՎԱՍԱՌԱՍՏԱՆՑ ՄԷՋ

ՅԻՍԵՆԻՍԻ ԹԻՂ

GRAND BAZAR D'ORIENT

Կրան. — Պաղարի նորաձայններուն
նորաձեւութեանց ճիւղին պիտի Պ. Խ.
Բրիտթօֆօրու Բարիզէ հասած է, ուր
գացած էր գնուելու ընելու:

Տիեզերական ճանաչում իր լուսավորման ժամանակը որ պաշտօնական ընդունում հետևելով վարչարարներին:

Ամսաթուղթի օգտագործման երկու-
րորդները ընկերության
Շիրմերի համար
Օգտագործման պարագային
համարյա պետք է երկուստեք
համարյա երկուստեք
համարյա երկուստեք

ՄԵԾ ՄՐՏԱՆԱԿ ԲԱՐԻՋԻ
1900Ի ՅՈՒՅԱՆԱՆԻՍԵՆ

ՍՐՏԱՐՈՑ, ՄՐՏԱՆԱԿ ԱՆԳԱՄ
ԺԻՐԻՐԻ ՄԻՒՆԵՐ, 1906Ի
ՅՈՒՅԱՆԱՆԻՍԵՆ

Ներդրում (Չորսերկուր) ամս-
քանակ 1909Ի պետական մրցման մեջ
հաջողությամբ մասնակցելով մի մրցման
և որովհետև ոչ մի մրցակցի հետ մրցելու
համար

ՈՍԿԻ, ԱՐԹԱՐ, ՆԻՔԵՆ, ԱՄԵՆ ՏԵՄԱԿ ՄԵՐՈՒԹԵԱՄԲ

Հաղթանակը ներկայացրեցին Ալեքսանդր, Գրիգորյան Նանսիդեհյան և
Արշակունյացի կողմից:

ՎԱՅԱՆ ԶՄԻՆՈՆԱԿԵԱՆ

Ի Զուլա Պէտեմէն, Թիւ 14 և 40

Կը պահուի իրարից և չընկալայի ծանօթ ամէն ժամագործին:

ու:

ԼԵ ՏԱՆԻԻՊ Ա ՎԵԻՆ

ԱԿՍՏ. ԿԱՅՍ ԹԱԳ. ԱՌԱՋՆԱՇՆՈՐԶԵԱԼ

ԱՊԱՆՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ. Հաստատու 1867Ի

Առաջնայանուկ ձեռնարկ կայս. և Թագ. կառավ. հսկողութեամբ

Ցայսօր իր Ապահովագրականութեան վճարած է	250,000,000 ֆր.
Պահեստ ապահովութեան	50,000,000 »
Արժէք իր կալուածոց	7,000,000 »
Դրամագլ. ամբողջական	3,000,000 »
Պահեստ կեսնքի ճիւղին	35,000,000 »

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ.—

հետեւի վրայ ամեն տեսակ պայմաններով.

Որոշ պայմանաւանդ կամ հասցի մը վճարմամբ
անկարողութեան պարագային:

Խառն ապահովագրութիւնը. 3% ապահովագր. շահուածու:

Գծրոյի և խնայողական ապահովագրութիւնը:

Բոլորներու պայմաններն ամեն նորագոյններն են և ամեն առատաձեւն:
Տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներու:

ՓՈԽՅՈՒՄՃԵԱՆ ՆԻ ԱՆԻՐԻԲԷԶ

Քիչիւր ֆուգու օդու խառն

ՄԵԾ ՎԱՅԱՆԱՇՆՈՐԶԵԱԼ

ՔԱՄԵԼԻԱԻ

(ՆԱԽՈՐԳ. ՄԱՍՄԱՐԻԹԵՆ)

ՄԱՍՄԱՐԻԹԵՆ ԵՐԱՆԿԱՍ ԹԱՂ Թ. 33

Վաճառատան մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ:
Ձմրան յառաջիկայ եղանակին հաւար, ընդհանրապէս մեծաքանակ ապրանք,
որոնք պիտի կրնան գոհացնել ամեն նորաճաշակները:

Դիմելու անհամեմատ առաջնութիւն, ապրանքներու տոկոսներով անմրցելի է
Այսինքն անգամ մը ՔԱՄԵԼԻԱԻ Վաճառատունը համոզուելու համար:

ՏԵՐԵՆԻՆԻՐԻՆ

ՆՈՐԹԵՐՆ

(NORTHERN)

ՀՐԴԵՆԻ ԵՒ ԿԵՆՏԻ ԱՊԱՆՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՐԿԵԼԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Իգմիրի Գործակալութիւն հաստատուած
1864Ի ի վեր

Դրամագրութիւն կրկնութեան Լ. Ս. 3000000
Տարեկան հասցի » » 1600000
Պահեստի գումար » » 6673000

Ընկերութիւնն նպատաւոր պայմաններ
մով կ'ապահովագրէ առաջին կալուածներ,
ործարաններ, ամեն տեսակ ապրանքներ
ևն. ևն.:

Տեղեկութեանց համար դիմել առ

ՃԷՅՍՍ ՆԱԹԳԵՆՍՈՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱՆ ԲԶՈՐԻՐԵՆ ՓՈԹՐ ԱՌԻՐ
Յրահակագ քաղ, Բաւած Սթուրգուէնէկ

ESTABLISHED 1782

PHOENIX ASSURANCE COMPANY L^D OF LONDON

Դրամագրութիւն և պահեստի դրամ Ա.
Ո. 4,500,000 Տարեկան հասցի Ա. Ո.
1,500,000:

«ՖԷՆԻՔՍ» 122 տարեկ իւրից հի.
մնում սոսկ Հրդեհի ապահովագրութեան քն.
կերպով մ'է և ցարդ հասուցած է առաւ
բան 27,000,000 Ա. Ո. հետագայ համար:

«ՖԷՆԻՔՍ» կ'ապահովագրէ Հրդեհի
զեմ շէնք, կարասիք և ապրանք յոյժ նպատ-
աւոր պայմաններով, Դիմել առ

Լիազօր Ընդհ. Գործակ. Իգմիրի

Քառասոյց

F. BLACKLER

ՔԱՂՈՒՍԾ

ՆԵՇԱԹԵԼԻ

ՊԵՏԱԿԱՆ

ԽՈՐՀՐԴՈՑ

ՈՐՈՇՄԱԳՐԵՆ

ՆԵՇԱԹԵԼԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՆԱԶԱՆԳԻՆ

Նկատուածն առնելով 1905 Մայիս 23Ի կանոնադրել, որ կը վերաբե-
րի նահանգային աստեղագիտական դիտարանի մէջ քրոնոմիթրներու և բան-
դիւններու քննութեան, ինչպէս նաև տարեկան մրցման մէջ լուսագոյն հանդի-
սացող քրոնոմիթրներու և բանդիւններու յատկացումը մրցանակներու բաշխ-
ման:

Նկատուածն առնելով նաև նահանգային դիտարանի տնօրէնին տեղե-
կագրելը, որու կցուած են 1908 տարւոյ մէջ քննութեան ենթարկուած քրոնոմի-
թրներու գնայքին ցուցակները և վիճակագրոյցները:

Ըսելով նաև ծարարարութեամբ և երկրագործութեան բաժնի տնօրէնին
ընտանրութիւնները:

Կանոնադրին սահմանած մրցանակները սա կերպով բաժնել 1908Ի

Ա. Գործարանատերերու յատկացումը մրցանակներ գրգռելի
և նաև բաւարարելի փէց բովարդներու համար սկսելի մրցանակ:

Ա. Ե. Ա. Բ. Գ.

Թիւ զատարարութեան

Գ. Ե. Գ. Զարմ-ժագո և Բն-Գործարան (Ձեռնիք) ժամացոյցներու իւրը 22,8

Բ. Պիւրէ, Լալլ 22

Բ. Տիւրքայ, Շիւր Զին 22,2

Բ. Տ. Նարտի, Ի Լալլ 19,1

Գործարան Լոնդին, Ի Սէնթ - Իմի 14,2

Ժամագրութեան զարդ 13,0

Լ. Պրատու և Երկրագործ (ՕՐԻՒՄ) 13,3

Ի Դիմաց Պետական Խորհրդոյ

Դիմագրելի ԳԵՐԵՐԷՆ Նախագահ՝ ՏՈՒՐ ԲԵՐԵՐԵԱՆԻՆ:

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՈՒՍՔԻՆ

Կրգանուի հետեւող վաճառատուներուն
մէջ:

ՀԱՅ ԼՍՅՆ ԵՒՆ. ԵՒՎ.

ԻԶՄԻՐԻ ՎԻՃԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Օմանեան կառավարութեան քննութիւն տակ և մասնաւոր արտօնութեամբ կաղ-
մակերպուած այս վիճակահանութեան հինգերորդ սկիւրի տոմսակները ծախու հանուած
են: Այս տոմսակներուն թիւը 28,000 ԵԱԼԵՎ, առնոց կէսը 14,000 զանազան աս-
տիճանի պարզեւներ կը շահին Ատիէ զատ, տասներեք մեծ պարզեւներ ալ կան:

Տոմսակները զիւրաւարեւելի գործնելու համար կարեւոր գեղջ մը եղած է անոնց
զեղի վրայ: Ներք կ'արդի տոմսակներ կը ծախուին. կէս. մէկ քառորդ և մէկ ութե-
րորդ. կէսին զինն է երկու մէծ, քառորդներ՝ մէկ մէծիւր և մէկ ութերորդներ
կէս մէծիւր:

Օրինակի համար, մէկէն վեց, այսինքն վեց վիճակահանութեան մէջ 50.000ական
հատ վեց պարզեւ, վերջին եօթերորդ վիճակահանութեան հինգերորդ թիւրածին մէջ
250.000ական հատ հինգ պարզեւ, եօթերորդ վիճակահանութեան ամենէն վերջին
թիւրածին մէջ մէկ հատ 1.000.000 երկու հատ 300.000 դրուշի, ընդամենը առաւ-
բեք մեծ պարզեւներ կ'ելլեն: Ատիէ զատ, 75.000, 100.000, 125.000, 150.000
200.000 դրուշի, և ուրիշ հազարաւոր պարզեւներ կը շահին:

Եթէ երեք 13 պարզեւներէն ոմանք իննց պատկանած վերջին թիւրածին մնան
կանոնադրին համաձայն, միւսոյն թիւը կը շահան թէ՛ մեծ և թէ՛ փոքր պարզեւներ-
ը, այնպէս որ մէկ թիւը կրկնակի կը շահած կ'ըլլայ 1.500.000 1.400.000 1.300.000
դրուշ, որոնք մարդ մեծ հարստութեան մը կ'արժանացնեն: Այս հաւանական պա-
րագան ալ պէտք է նկատուել իրենց տակ:

Այս տոմսակները կը ծախուին Իգմիրի Մարտի փողոց թիւ 10 Մարտի 1է վի
էֆէնտի պանթան, ինչպէս նաև Երուսղը փերիանէ 6 Պէնեմիկ Տէֆտուս Էֆէն,
աիին սենեակը: Դուրսէն եկած ապագայանքներուն համար ուղղակի պէտք է դիմել
Մարտի 1է վի էֆ. Ի պանթան, իսկ քաղաքի մէջ գտնուող պէտք է դիմեն Պէն-
իսմիկ Տէֆտուս Էֆ. Ի. ինչպէս նաև անոնց մասնաւորագիրուն, այսինքն Կրիտ խան
թիւ 26 Դապա Սիւնիքիւր, Պիթ-պազար սեղանաւոր Ա. Բին և Չիքուրէլ, Ֆրանկաց
Թաղ Եուսուֆ օղլու բաւած թիւ 5 Վանուխտիւր, Զուլա Պէտեմէն թիւ 7 Մար-
մարա Բարամանլիտիւ, կառավարութեան մօտ գրաւաճառ Հաֆիզ Անմէտ Սապր
և սեղանաւոր Իլիա Բէպպի Էֆէնտիկներու խանութներ, ինչպէս նաև բոլոր սեղա-
նաւորներու մօտ:

ՏԵՐԵՆԻՆԻՐԻՆ

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ՌՈՅԱԼ ԷՔՉԵՆՃ

ՀՐԴԵՆԻ ԵՒ ԿԵՆՍ

ԱՊԱՆՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնադ 1720Ի և Ի ԼՈՆԴՈՆ

Դոյք ընկերութեան Ա. Ո. 5.000.000
Վճարեալ Ապահովագրականութեան Ա. Ո. 42.000.000
ՀՐԴԵՆԻ ձեռն. — Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի զեմ և ամեն կը
կալուածք, կարասիք, ապրանք, նպատաւոր պայմաններով:
ԿԵՆՏԻ ձեռն. — Ընկերութիւնը նպատաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ
ամբողջ կեանքի տեղութեան վրայ: Սառն ապահովագրութիւնը, Ընկերութեան
ապահովագրութիւնն են. ևն. Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել:

Կ. Ո. ՈՍԿԱՆԵԱՆԻ

Քննիչ պատուիրակ

Մ. ՈՒԹՅՈՂ ԵՒ ԸՆԿ

Ընդհ. Գործակալներ

ԱԶՆԻՏԻ ՏԻԿԵՆՅԵ

Բարիքի բա-
րէնը կամ տը-
կընդ ուրիշ-
քերնը որքա-
նայն աշխարհի
մօտան լսող-
մեն, զն կա-
րող ձեզ պէտք
եղած շիքու-
միւր տակ ԵՒ
չունիք Տիվա
Diva գործէն
որ Բարիքու-
հիններուն խե-
ղ մարդան է,
և որ կը գրա-
նուի միայն
Լուսկը վա-
ճառատան մէջ
Diva, Diva

ԴՕՍԻՄ

ԱՊԱՆՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԿԵՐՈՆԱՍԵՆԻ Ս. ԲԵՐԴՊՈՒՐԿ

Դրամագրութիւն ամբողջութեամբ
Թեմաւ արուած Յր. 10.666,660
Պահեստի գումար » 187.322,000
Ապահովագր. վճարեալ » 581.115,000
Ապահովագր. և զլիւսավճար
1908 ընդունուած » 83.232,000

Ապահովագրութիւնը կ'ապահովագրէ
Փոխադրութեանց դիւր, Կեանքի հա-
մար, Ատիէ ճիւղի առիւծներուն դիւ
ճամբորդներուն ամեն վնասներուն
համար ցեւեկ եւն. եւն.:

Տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ.

նկարագրող ինքնութիւն:

ՄՈՐԱԲԵԱՆ ԵՒ ԳՈՐԾԵՐՈՐՈՒՄ

Բաւած Եուսուֆ 14